

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Iurco Denis în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 ianuarie 2016, în cauza penală în privința lui

Damaschin Igor Gheorghe, născut la 19 ianuarie 1974, originar și domiciliat or. Bender, str. Textilișicov, 3, ap. 56.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.08.2015 – 28.10.2015;

Instanța de apel: 24.11.2015 – 11.01.2016;

Instanța de recurs: 02.08.2016 – 09.11.2016.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 28 octombrie 2015, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, Damaschin Igor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Ghilaș Olga, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt, că Damaschin Igor, la 25 decembrie 2010, aproximativ la orele 15:00-16:00, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale criminale, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, intenționat, a pătruns în domiciliul mamei sale vitrege, Ghilaș Olga, folosindu-se de faptul că nu era văzut de nimeni, a sustras 2700 lei, care reprezintă bunuri mobile străine pentru el.

3. ***Avocatul Iurco Denis în numele inculpatului Damaschin Igor***, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, neprivativă de libertate.

În motivarea apelului, a invocat că pedeapsa aplicată inculpatului este aspră, deoarece infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, inculpatul sub jurământ a depus declarații, regretă faptele săvârșite și se căiește sincer.

A indicat, că prima instanță urma să aplice inculpatului o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, amendă ori pedeapsa închisorii cu suspendarea condiționată a executării acesteia, dar nici într-un caz pedeapsa închisorii cu executarea reală.

A evidențiat avocatul, că inculpatul deși nu este căsătorit, concubinează și are la întreținere doi copii minori, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, circumstanțe agravante în privința acestuia nu au fost stabilite, situație care permite aplicarea unei pedepse mai blânde.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 ianuarie 2016, a fost respins ca nefondat apelul și menținută sentința.

Pentru pronunțarea soluției nominalizate, instanța de apel a menționat, că prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe administrate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării și just a constatat că prin acțiunile sale inculpatul Damaschin Igor a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, iar cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesuale penale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Dat fiind faptul, că sentința a fost contestată doar în partea stabilirii pedepsei, instanța de apel a menționat, că prima instanță, la capitolul individualizării pedepsei penale a ținut cont de prevederile art. art. 75-77 Cod penal, adică, de pericolul social al infracțiunii săvârșite de Damaschin Igor, de gravitatea infracțiunii care face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, considerând că acesta poate fi corectat și reeducat fiind privat de libertate.

Prin urmare, instanța de apel a conchis, că prima instanță corect, legal și întemeiat a aplicat în privința inculpatului pedeapsa închisorii, pedeapsă pe care o consideră echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

Argumentul invocat de apărare precum că la adoptarea sentinței de către prima instanță nu au fost luate în considerație circumstanțele atenuante, a fost respins de către instanța de apel, deoarece prima instanță a ținut cont și a aplicat corect dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, care prevede pedeapsa închisorii de până la 4 ani, astfel limitele minimă și maximă sunt de la 3 luni până la 2 ani și 8 luni.

De asemenea, nu au fost reținute de către instanța de apel nici argumentele apărării privind posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, din motivul, că prima instanță a ținut cont la individualizarea pedepsei de toate circumstanțele cazului, fiind necesară impunerea inculpatului a unor restricții ale drepturilor lui proporțional cu gravitatea infracțiunii săvârșite și consecințele ei, astfel ca pedeapsa aplicată să fie suficientă pentru restabilirea echității sociale, intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

În același timp, instanța de apel a menționat, că o pedeapsă neprivativă de libertate în privința inculpatului, nu va fi capabilă să contribuie la realizarea scopurilor legii penale cum ar fi corectarea acestuia, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de inculpat, cât și de alte persoane or, o pedeapsă prea blândă ar genera dispreț față de ea și nu va fi suficientă pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Astfel, prima instanță corect a statuat conform prevederilor art. 75 alin. (1) Cod penal, asupra aplicării unei pedepse echitabile lui Damaschin Igor sub formă de închisoare, ultima constituind o cerință a principiului echității în dreptul penal, care obligă instanța să-i aplice infractorului o pedeapsă legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile pedepsei penale.

Totodată, instanța de apel a reținut, că în privința inculpatului Damaschin Igor nu au fost aplicate prevederile art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, deoarece acesta s-a eschivat de la urmărirea penală fiind anunțat în căutare, termenul fiind suspendat, iar ulterior acest termen a început să curgă din data reținerii inculpatului - 01 iulie 2015 (data săvârșirii faptei 25-26 decembrie 2010).

5. Avocatul Iurco Denis în numele inculpatului Damaschin Igor, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 1 an.

În motivarea recursului, avocatul a indicat, că potrivit deciziei contestate, instanța de apel a considerat necesară stabilirea pedepsei închisorii în privința inculpatului, motivând că infracțiunea incriminată face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave și că inculpatul s-a eschivat de la urmărirea penală și că este caracterizat negativ, însă instanța de judecată nu a ținut cont că inculpatul nu a fost căutat de către colaboratorii IP Bender, iar polițistul de sector cunoștea că inculpatul locuia cu o scară mai jos, din motiv că în apartamentul unde locuia anterior se executau lucrări de reparație.

Totodată, inculpatul nu a avut posibilitatea să se împace cu partea vătămată în instanța de apel, deoarece la ședința de judecată când a fost prezentă partea vătămată și a exprimat acordul de a se împăca cu inculpatul, acesta nu a fost escortat.

Cu referire la prevederile art. art. 75, 76, 77 apărarea susține, că de către instanța de apel nu au fost apreciate corect și la justa valoare faptul că: inculpatul și-a recunoscut vinovăția și în baza declarațiilor acestora a fost posibil de stabilit adevărul în prezenta cauză; se căiește sincer de cele săvârșite; are la întreținere doi copii minori.

Totodată, relevă avocatul, că nici prima instanță și nici instanța de apel nu au identificat circumstanțe agravante în privința lui Damaschin Igor, au ignorat circumstanțele atenuante și greșit nu au dispus aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

6. Procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului înaintat de partea apărării, solicitând respingerea acestuia și menținerea deciziei atacate, din motiv că instanțele judecătorești la aplicarea pedepsei inculpatului Damaschin Igor în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, au acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal, corect ajungând la concluzia că corectarea și reeducarea acestuia este posibilă doar prin aplicarea pedepsei închisorii.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Iurco Denis în numele inculpatului, în raport cu materialele cauzei, ținând cont și de argumentele expuse în referință, Colegiul penal conchide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului declarat, se atestă că recurentul critică decizia instanței de apel sub aspectul temeiurilor pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței ori când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În esență, argumentele recursului se axează pe asprimea pedepsei aplicate, recurentul considerând că instanțele judecătorești au făcut o individualizare greșită a pedepsei penale aplicate inculpatului și nu au ținut cont de toate circumstanțele atenuante, care în opinia acestuia serveau temei de a dispune aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, în privința lui Damaschin Igor.

Examinând argumentele formulate de recurent prin prisma temeiurilor de casare invocate, Colegiul penal concluzionează asupra netemeinicieii acestora, din următoarele motive.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

După cum se constată în speță, inculpatul Damaschin Igor a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, pedeapsă care a fost stabilită ținându-se cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Or, sancțiunea infracțiunii incriminate inculpatului, la data săvârșirii acesteia, prevedea pedeapsa cu amendă în mărime de la 300 la 1000 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 4 ani.

Potrivit principiului individualizării pedepsei penale (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1)

Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Colegiul penal reține că la stabilirea pedepsei de către instanțele de fond a fost luată în considerație căința sinceră a inculpatului cu privire la acțiunile săvârșite, care recunoscând vinovăția a solicitat examinarea cauzei penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Totodată, se evidențiază că instanțele de fond corect au ținut cont la stabilirea pedepsei de gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art. 16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, de personalitatea inculpatului, de condițiile de viață ale familiei acestuia, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Prin urmare, instanța de recurs constată că instanțele de fond corect au ajuns la concluzia că corectarea inculpatului va fi asigurată doar prin executarea reală a pedepsei închisorii, stabilită în concordanță cu rigorile impuse de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

La fel, instanțele de judecată corect au reținut la individualizarea pedepsei stabilite, că în privința inculpatului nu au fost identificate careva circumstanțe agravante prevăzute la art. 77 Cod penal, iar drept circumstanță atenuantă a fost reținută căința sinceră.

Argumentele recurentului precum că inculpatul nu s-a eschivat de la urmărirea penală nu pot fi reținute, deoarece potrivit materialelor cauzei, prin ordonanța din 16 iunie 2011, Damaschin Igor, locuitor al or. Bender, str. Textilișicov, 3 ap. 56, a fost anunțat în căutare, iar potrivit informației prezentate de IP Cimișlia, acesta a fost reținut la 01 iulie 2015 (f.d. 70, 78, vol.I).

La fel, nu pot fi reținute nici alegațiile apărării că, inculpatul urma să se împace cu partea vătămată, însă la data stabilită acesta nu a fost escortat la ședința instanței de apel, or, la materialele cauzei nu sunt prezente careva înscrisuri în sensul solicitării împăcării părților.

Așadar, în opinia instanței de recurs, argumentele invocate de recurent cu privire la necesitatea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate inculpatului, nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare în sensul rejudecării deciziei instanței de apel.

Prin urmare, Colegiul constată, că pedeapsa individualizată de instanțele de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

În consecință, instanța de recurs concluzionează că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat, iar potrivit legii se impune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Iurco Denis în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 ianuarie 2016, în cauza penală în privința lui *Damaschin Igor Gheorghe*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 09 decembrie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev